

RECYCLING Spaarne Werkt weet raad met bijna al het oude textiel

Zelfs losse schoenen gaan niet bij het afval

Waar blijven de Haarlemmers en Zandvoorters met hun oude kleding? Sinds een jaar zijn de inzamelcontainers van Spaarnelanden veel minder gevuld dan normaal. Dat is jammer, want participatiebedrijf Spaarne Werkt zet alles op alles om het textiel een goede bestemming te geven.

Willemien Schenkeveld
w.schenkeveld@mediahuis.nl

Cruquius ■ Het eerste wat opvalt in de grote sorteeral in Cruquius zijn de knuffels. Tientallen gele en roze beesten in allerlei soorten en maten vrolijk de wanden op. Allemaal zijn ze uit het ingezamelde textiel geplukt door medewerkers van Spaarne Werkt (voorheen Paswerk).

90 procent van textiel krijgt een tweede leven

Wat gebeurt er met het ingeleverde textiel? 50 procent gaat naar landen met een lager welvaartsniveau: direct naar Gambia en Oekraïne of via grote recyclingbedrijven naar andere landen. 10 procent wordt weer verkocht via de kringloopwinkels Snuffelmug in Haarlem en Heemstede. 30 procent wordt 'vervezeld' voor nieuwe textielmaterialen of op een andere manier hergebruikt 10 procent ernstig vervuild/kapot textiel en ander afval wordt verbrand

verbrand. Alles gaat eerst door allerlei handen, om er zoveel mogelijk uit te halen voor een vorm van hergebruik.

Gemiddeld komt er uit Haarlem en Zandvoort jaarlijks 750.000 kilo oud textiel binnen. In 2020 werd dat meer, vermoedelijk door de opruimwoede uit de eerste coronalockdown. Maar daarna, vanaf 2021, kelderde het. Zijn dat de naweeën van corona waardoor de kasten inmiddels leeg zijn? Of misschien, zegt Wielart, komt het doordat mensen niet beseffen dat hun ingeleverde textiel goed terecht komt. „Dat moeten we dan beter communiceren.”

Sinds 2013 heeft hij bij het participatiebedrijf Spaarne Werkt de textielafdeling opgezet. Zeventig medewerkers sorteren alles wat binnenkomt, verkopen het in de Snuffelmug of maken er in het naaiatelier iets nieuws van. Zo iemand is Mariëlle van Putten. Voor haar op tafel ligt een berg kledingstukken die ze één voor één keurt en dan met een zwerige worp in een groene bak (draagbaar), witte bak (niet draagbaar) of gele bak (twijfelgeval) gooit. Dat is nog maar de allereerste schifting.

Gambia
Mariëlle van Putten is specialist kinderkleding voor Gambia. Daar gaat tegenwoordig zeker 15 procent van het textiel heen, via een Nederlandse stichting die de kleding deels uitdeelt en deels verkoopt. Af en toe is er een beeldbel-gesprek

vanuit Gambia naar Haarlem. „Toen heb ik wel eens een shirt herkend dat ik zelf had gesorteerd”, zegt Mariëlle. „Het is zo mooi als je ziet hoe blij de kindjes zijn met de kleding. Dan weet je waar je het voor doet.”

De zendingen voor Gambia worden zorgvuldig geselecteerd. Tom Wielart: „Het laatste wat we willen is kleding sturen waar niemand iets aan heeft en wat daar op een afvalhoop belandt.”

In totaal gaat meer dan de helft van de ingezamelde kleding naar andere landen – een andere vaste bestemming is Oekraïne. Nu ligt dat helaas stil. „We kunnen wel zo een basispakket samenstellen voor iedereen die hier wordt opgevangen. Graag!”

Dons

De grootste uitdaging vormt het textiel dat niet meer bruikbaar is. Dekbedden worden zorgvuldig ontmanteld, het dons wordt hergebruikt door Auping. Bepaalde stoffen gaan naar het recyclingbedrijf Wolkat, dat er meubelstoffen en autobekleding van maakt. Ook binnen Haarlem worden zo veel mogelijk afnemers gezocht, zoals modestudenten en 'creatief magazijn' MooiZooi.

Het meest creatieve hergebruik vindt plaats in het eigen naaiatelier. Dat heeft een collectie keukenschorten, tassen en kussens. „Het is meer om de aandacht te vestigen op ons werk en op de mogelijkheden van hergebruik”, zegt Wielart.

„Ik heb weleens een shirt herkend dat ik zelf had gesorteerd”

Mariëlle van Putten keurt alle kledingstukken één voor één: draagbaar, niet draagbaar of twijfelgeval?

FOTO'S UNITED PHOTOS/PAUL VREEKER

„We kunnen er niet grootschalig mee concurreren.”

Iedereen met een voorstel voor hergebruik is van harte welkom. Wil iemand honderd riemgespen om iets mee te maken? Prima, het kunnen er ook duizend zijn. „We staan altijd open voor ideeën.”

Mooi, die duurzaamheid, maar de mensen staan op één voor Tom Wielart. Het bedrijf Spaarne Werkt is in de eerste plaats voor mensen

met een afstand tot de arbeidsmarkt. „Als je ziet hoe iemand opbloeit, dáár doe je het voor. We proberen altijd het sociale en duurzame zo goed mogelijk te verenigen.”

Neem Amira Jalal, die met een hoofddoek op en een brede glimlach achter de sorteertafel staat. Acht jaar geleden begon ze vol tegenzin op de textielafdeling. „Ik was postsorteerder en ik wilde

helemaal niet de textielafdeling, het leek me stinken. Probeer het eens, zeiden ze, maar ik moest echt huilen. Inmiddels vind ik het echt heel leuk. Ik kom altijd, ik wil nooit ziek zijn.”

„Bovendien”, zegt Tom Wielart: „kan ze heel goed partijen analyseren, inschatten wat het waard is. Ze doet het even goed als medewerkers van commerciële bedrijven.” Zo is de textielafdeling ook een

plek voor mensen om zich te ontplooiën. Zoals Paul Lewis, die eerst maar één ding tegelijk kon en tegenwoordig de afdeling helpt coördineren. Of Klaas van Rijn, die zich ontwikkelde tot vraagbaak voor veel collega's. Het hoofddoel van Tom Wielart is stabiliteit. „Zodat de mensen hier gewoon hun baan hebben. Het hoeft niet groter te worden. We willen het wel graag steeds beter doen.”

Tom Wielart (vooran): „Als je ziet hoe iemand opbloeit, dáár doe je het voor.”

De kleding op deze pallets gaat allemaal naar Gambia.

Tas gemaakt door het naaiatelier.

Amira Jalal: „Ik vind het echt heel leuk hier. Ik kom altijd, ik wil nooit ziek zijn.”